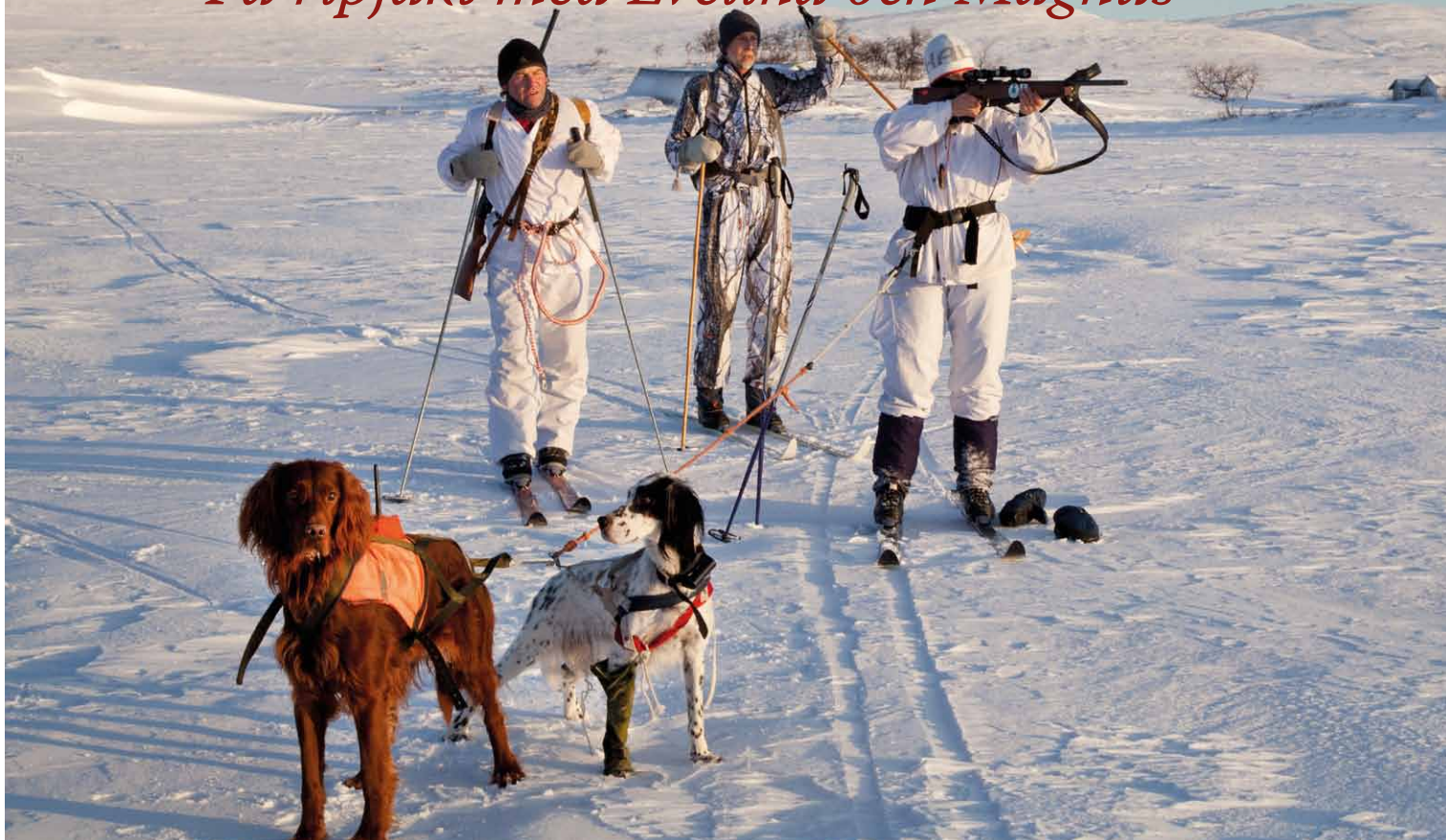

Nyårsafton på fjället

På ripjakt med Evelina och Magnus

Det finns många sätt att fira nyår på. Vissa flyr utomlands, andra samlas med släkt och vänner i väntan på det magiska tolvslaget. Evelina och Magnus firade sitt nyår på fjället, utan de vanliga bekvämligheterna men med högsta möjliga naturupplevelse och livskvalité. Min Jakthund besökte dem på nyårsafton och fick följa med på ripjakt med deras duktiga settrar.

TEXT & FOTO: JOHAN OLSSON

JAKTUPPLEVELSE Evelina Åslund heter den nu 37 åriga egna företagarrinnan som bor i Ås utanför Östersund, men som ursprungligen kommer från Åsarna. Evelinas mormor kom dock från Ljungdalen, så där finns Evelinas rötter och inom familjen finns även 256 hektar jaktmark där jattstugan timrades upp för några år sedan. Genom arrende så förfogar Evelina över totalt 900 hektar jaktmark. Evelinas far heter Lars-Göran Åslund och han är ett bekant namn för alla skidintresserade. Hans främsta merit är ett VM-Guld på 15 kilometer i Vysoke Tatry 1970.

Evelina har jakten som ett självklart inslag i sitt liv och redan som barn fick hon följa med pappa Lars-Göran och titta på spår, passa på älg och gå med älghund. Hennes riktigt stora jaktintresse kom dock när hon som sjuttonåring tog jägarexamen. Förutom pappa så jagar även hennes bröder, farbröder och kusiner. Evelina skaffade sin första setter 2004. Det var en setter som heter Röda Rappets Zero och det var med honom

hon gick sina första jaktprov och upptäckte att det var just fågeljakten som låg henne varmast om hjärtat.

Ljungdalen är ett fjällområde som har kommit lite i skuggan av grannen Funäsdalen när det gäller skidturism, men byn har faktiskt två egna skidområden, Dunsjöliften och Torkilstöten som tillfredställer så väl familjernas som ungdomarnas skidbehov. För dem som söker ett aktivt krogliv är detta dock fel plats att semestra på. Dock erbjuder Ljungdalsfjällen fantastiskt fina vandringmöjligheter med bland annat Helagsmassiven så nära.

Vårväder i december

Jag har stämt träff med Evelina och Magnus på nyårsafton klockan elva på förmiddagen och väl framme på parkeringen vid fjällets fot börjar jag och svärfar Stig Öhman som följt med, plocka på oss snödräkt, skidor och packning. Vi har fått koordinater där stugan ligger och enligt min Gps är det

”

Fjellstårsas Shiva som hon heter blir tre år i vår. Hon har en stark personlighet, en otrolig näsa och hon är en mycket livlig, glad och lekfull hund men lite omogen för sin ålder.

fågelvägen cirka två kilometer till den från parkeringen där vi nu står. Dock ska Evelina och Magnus jaga sig mot oss, så vi tar sikte på stugan och skidar iväg längs den utmärkerade leden.

Nyårsafton bjuder normalt på låga temperaturer och stora mängder snö. Idag lyser dock solen från en klarblå himmel, snödjupet är endast någon decimeter och medan vi skidar upp för fjällkanten konstaterar vi att det nästan känns som en vardag med endast fem minusgrader i luften. Efter en dryg kilometer möter vi Evelina och Magnus, och deras tre hundar. Efter den sedvanliga presentationen och de obligatoriska artig-hetsfraserna viker vi av mot kanten av en fjällsjö och jakten kan börja.

Shiva börjar

Snödjupet på fjället är i år optimalt för jakt-hundarna och den treåriga settertiken Shiva får äran att börja jakten.

– Fjellstårsas Shiva som hon heter blir tre år i vår. Hon har en stark personlighet,

en otrolig näsa och hon är en mycket livlig, glad och lekfull hund men lite omogen för sin ålder. Det tog lite tid för henne att mogna, men i höstas fick jag skjuta första ripan för henne och efter den lyckade situationen sköts det ett flertal ripor för henne av jaktgäster i höstas. Hon håller bra kontakt med mig när vi jagar och går att dirigera med pipa. Hon är dock väldigt het på fågel, berättar Evelina.

Hur skulle du beskriva de andra två hundarna?

– Röda Rappets Zero blir åtta år i vår och han är min första setter. Han har tagit tre stycken andra pris på jaktprov och är en mycket uthållig hund med stor jaktlust. Han tenderar de senaste åren att gå lite för stort på hemmamarken då han lärt sig precis vart han finner fågel, men han är mycket ståndfast och ligger gärna i ståndet.

– Sunnanåns Wilma blir åtta år i mars. Wilma kom till mig för ett år sedan och jag har henne bara till läns ännu så länge, men jag tror att hon kommer att stanna →

Magnus är en rutinerad jägare, men idag är det första gången han jagar ripa vintertid.

Shiva håller ett högt tempo i sitt sök.

Evelina gör Wilma redo för jakt.

hos mig. Wilma är en mycket mjuk och tillgiven hund med stor jaktlig kapacitet. Revierar fint och är mycket klok när hon jagar då hon är sparsam med sin energi och metodisk i sitt arbetssätt. Hon missar ingen mark i sin framfart. Hon är så lugn i fågelsituationer att hon kan avancera upp en ripa i taget.

Med höstens fågeljakt färsk i minnet med stora kullar som trycker in i det sista framstår denna säsong ganska snart som svårjagad.

– Riporna sitter inte alltid i stora kullar under vintertid och när hundarna närmar sig springer de gärna undan ett tag på snön, för att till slut ta till vingarna, så detta är en svår jaktsäsong. Därför har jag kulgevär och Magnus har hagel så vi kan variera beroende på situation, berättar Evelina.

Fikapaus och pratstund

Jakten fortsätter och hundarna turas om att gå ganska korta pass, men riporna uteblir. Dock finns det rikligt med spår i snön som vittnar om att det finns ripor, men de finns inte kvar när vi kommer. Klockan börjar närma sig ett och fikatarmen börjar suga. Vi stannar till för en macka och en varm kopp kaffe och jag får då chansen att prata lite

” *Riporna sitter inte alltid i stora kullar under vintertid och när hundarna närmar sig springer de gärna undan ett tag på snön, för att till slut ta till vingarna, så detta är en svår jaktsäsong.*

med de båda jägarna. Evelina berättar att när hon var barn brukade hon och hennes äldre bror vara på upptäcksfärd i de här områdena.

– Jag minns en gång när vi gav oss ut på en riktigt lång upptäcksfärd och hittade ett övergivet hus som var oläst. Vi gick in och hittade några färgburkar och penslar. När vi gick därifrån hade hela insidan fått en helt ny blå färg. Den stugan är den vi sitter vid nu och stugan ni ser bara 50 meter bort är den vi utgick ifrån, så någon jättelång vandring var det inte så här i efterhand, säger Evelina och skrattar.

Evelina, hur kom det sig att du startade ditt företag?

– Drömmen att starta eget företag inom jaktursim hade jag haft i nästan 10 år innan jag väl tog steget och startade. Detta efter att ha gått en utbildning inom jakt och

fisketurism. År 2007 blev jag sjukskriven för utmattningsdepression, gick in i väggen som det heter. Någon som själv aldrig upplevt det förstår nog inte riktigt vad det innebär. Jag kunde inte fokusera på någonting överhuvudtaget, mycket glädje var bortblåst och det var helt stopp i huvudet så fort jag försökte jobba. Men när jag tog mig ut på fjället på jakt så upptäckte jag att där kunde jag fokusera, få positiva tankar och känna glädje så det blev min väg tillbaka. JOY i företagsnamnet står, förutom glädje, för Jakt Och Yoga och även yogan har hjälpt mig mycket i min egen rehabilitering.

Är yoga något som attraherar jakt-turisterna?

– Inte den stora massan dessvärre. De flesta besökarna vill uteslutande jaga, men jag har haft någon grupp som har velat prova på yoga och jag tror att de blev →

Evelina och Wilma skidar över fjällsjön, medan Zero revierar i horisonten.

positivt överraskade. Yoga är väldigt bra mental träning som är användbart bland annat när det gäller skytte.

Evelina är uppvuxen med jakt och även Magnus är en jaktentusiast. Han har just nu tre hundar. En plotthund på två år som heter Sylvanders Peal och två jämtar som heter Fjälljägarns Cluna och Kärsmirens Troja. Många hundar har hunnit passerat i hans mycket aktiva jaktliv. Sedan 1984 har han haft 15 hundar, av raserna drevor och jämthund.

Hoppet tänds

Magnus Sylvander är 42 år och kommer från Leksand i Dalarna. Han bor ännu så länge i Insjön men blir Jämta i vår då han flyttar upp till kärleken i Ås. Hans jaktintresse grundades i tidiga ungdomsår då han redan före tio års ålder följde med sin far och sköt sin första hare på stövarev. I dag är hans jaktintresse stort och brett med tyngdpunkten på rovvilt och älg. Magnus är jaktledare för ett jaktlag i Leksand och han har också rest en del och jagat i Afrika,

England, Skottland, Estland, Schweiz och Österrike. Han har dock aldrig jagat vinterripa förut, så detta är premiär för honom.

Temperaturen har börjat sjunka och vi har alla börjat bli lite frusna, så vi packar ihop och fortsätter jakten. Dagarna är relativt korta här under denna säsong. Det är ljusst först efter klockan nio och det börjar skymma klockan tre. Det känns efter ett tag lite som att vi alla börjat misströsta, då klockan passerat två och solen påbörjat sin vandring ner mot fjälltopparna. Men plötsligt är det något som fladdrar till och vi ser en ensam ripa flyga framför oss. Plötsligt tänds hoppet i allas sinne och jag förundras över hur fort man kan ändra sin sinnestämning, bara på grund av en fågel.

Med det annalkande mörkret som vår

» Jägarna

Evelina Åslund

Bor: I Ås utanför Östersund.

Ålder: 37 år.

Familj: Dottern Ronja, nio år och Magnus.

Arbete: Egen företagare.

www.joyevent.se

Magnus Sylander

Bor: Snart i Ås utanför Östersund.

Ålder: 42 år.

Familj: Evelina och Ronja.

Arbete: Sägverks- och skogsarbetare.

” Vi hade hoppats på ripa till förrätt till nyårsmiddagen konstaterar Evelina och Magnus, men vi får klara oss ändå.

främsta motståndare ökar vi tempot och Zero söker av terrängen framför våra skidor. Evelina som åker först vänder sig plötsligt bakåt och konstaterar att Zero står. Magnus plockar fram hagelbössan och Evelina tar sin 22:a i händerna. Stavarna står kvar och vi börjar smyga oss framåt mot hunden som förhoppningsvis har ripa framför sig.

Ripa passerar på tio meter

När vi har cirka 40 meter kvar ser vi hur några fåglar springer på skaren och plötsligt lyfter en stor flock dalripor mot skyn. Även om jakt dagen börjar gå mot sitt slut och det infinder sig en viss frustration över den missade möjligheten, konstaterar vi att »det finns ripa« och det är alltid en början. Efter att ha hämtat stavar, svärfar och de två andra hundarna skidar vi i riktning mot den nyss flyende flocken. På väg nerför en backe har vi åter igen en ståndande hund, men innan vi hunnit fram har flocken åter igen tagit till vingarna. Vi står i en fin öppning mellan några dungar av knotig fjällbjörk och ljuset har nu sakta börjat avta. Jägarna hänger bössorna på ryggen och jag stoppar kameran i väskan, men precis som alltid är det då det händer. En ensam ripa som hunden skrämt upp kommer flygande på retfulla tio meters avstånd, men ingen av oss är beredd.

Evelina konstaterar att vi nu inte har lång tid kvar i dagsljus och vi beslutar oss för att jaga oss mot deras stuga. Vi ser en hel del spår på väg tillbaka, men inga fåglar. Den här jakt dagen slutar utan någon mat i säcken, men ändå med mersmak.

– Vi hade hoppats på ripa till förrätt till nyårsmiddagen konstaterar Evelina och Magnus, men vi får klara oss ändå.

Skidtolkning i mörker

När vi kommer fram till jaktstugan har ljuset börjat avta. Endast månen erbjuder ledljus och Evelina bjuder in mig och Stig på lite fika. Morsk som vi var tog vi inte med oss några pannlampor, men Evelina lovar att lotsa oss till bilen med skoter och vi får låna lampor, så vi följer med in i stugan en stund.

Denna timmerstuga är inte gjord av något »fusk-timmer« utan av riktiga och gigantiska stockar och Evelina berättar att det är hennes far och bröderna Pär och Lars som har timrat den.

– Vi får inte heller glömma bort mamma Carinas insats och service, för utan henne hade det aldrig blivit någon stuga, fortsätter Evelina.

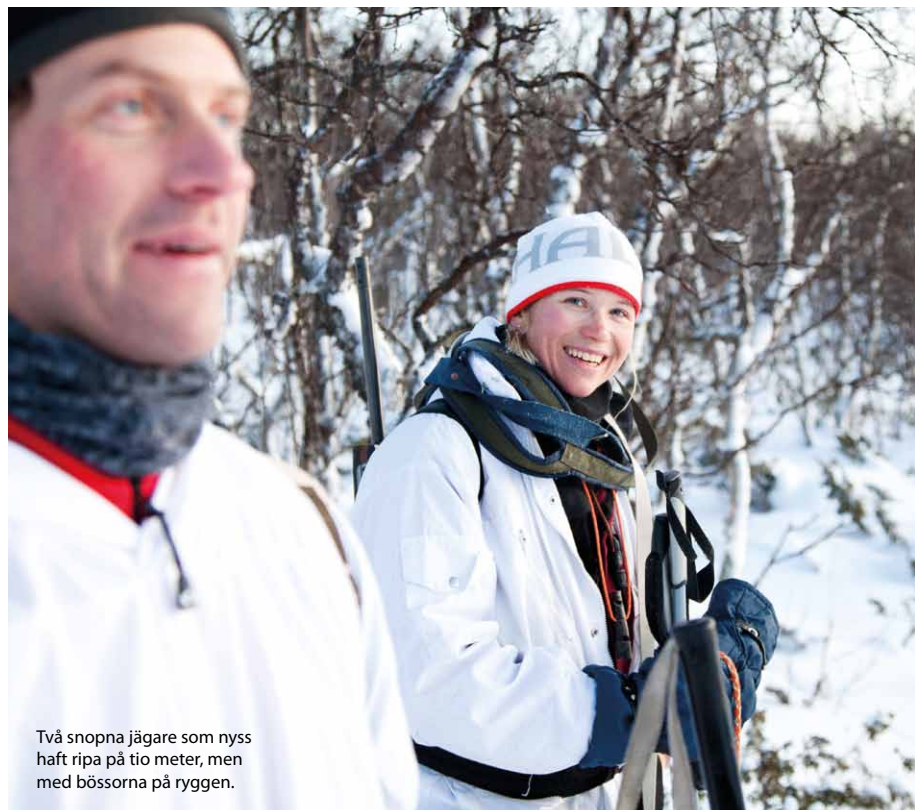
Nere vid vattnet har man även byggt en bastu och både jag och svärfar konstaterar att det vore fantastiskt att bo så här ett tag. Efter en halvtimmes pratstund om dagens jakt och naturupplevelse är det så dags för oss att bege oss hem. Vår nyårsmiddag och familj väntar på oss, men det har inte ljuset gjort, för när vi kommer ut är det kolsvart. Evelina startar skotern och vi får återuppliva gamla lumparminnen genom att skidtolka. Dock körde inte bandvagnarna så fort på den tiden som Evelinas skoter går idag. Det faktum att skotern saknar baklyse som i sin tur innebär att alla gupp och ojämnheter kommer som en chockerande överraskning bidrar ytterligare till upplevelsen.

Både jag och svärfar drar en lättnadens suck när vi med lånad pannlampa på egen hand, utan benbrott, tar de sista nerförsbackarna på skidor och svänger in på parkeringen. Evelina och Magnus gav sig ut tidigt på nyårsdagen, men den dagen bjöd på mulet väder, snö och blåst och även om de den dagen såg ännu mer fågel, så blev de lottlösa.

Det finns, som sagt, många sätt att fira nyårsafton på, men det här måste jag säga är ett av de bättre sätten jag bevittnat. Man själv kanske ska byta ut nyårstal på tv mot fjället utanför fönstret, i en timmerstuga, nästa år. *

Magnus och Evelina på väg mot jaktstugan i skymning.

Två snopna jägare som nyss haft ripa på tio meter, men med bössorna på ryggen.